

UZASADNIENIE do całości wyroku

Decyzją z dnia 30 marca 2021 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w G. uznał za nieprawidłowe stanowisko przedstawione we wniosku P. O., prowadzącego działalność gospodarczą pod firmą (...) w Ł. z dnia 21 stycznia 2021 roku, złożonym w dniu 22 stycznia 2021 roku, dotyczące prawa do opłacania składek na ubezpieczenia społeczne od zadeklarowanej kwoty, nie niższej niż 30% kwoty minimalnego wynagrodzenia z tytułu prowadzonej działalności gospodarczej.

W uzasadnieniu wskazano, że art. 18 ust. 2 pkt 2 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych uzależnia możliwość skorzystania przez przedsiębiorcę z opłacania składek na ubezpieczenia społeczne z tytułu prowadzonej działalności od podstawy wymiaru w wysokości nie niższej niż 30 % minimalnego wynagrodzenia, od spełnienia przesłanki niewykonywania w ramach prowadzonej działalności na rzecz byłego pracodawcy czynności tożsamyh do uprzednio (w bieżącym lub poprzednim roku kalendarzowym) wykonywanych w ramach stosunku pracy. Powyższe oznacza, że zakres czynności świadczonych na rzecz byłego lub obecnego pracodawcy na rzecz którego wykonywana jest działalność nie może choćby częściowo pokrywać się z zakresem obowiązków wykonywanych w ramach stosunku pracy. Dopiero gdy wykonywana w ramach prowadzonej działalności praca ma zupełnie inny charakter niż zakres czynności świadczonych w okresie zatrudnienia na podstawie umowy o pracę – osoba prowadząca działalność może skorzystać z preferencyjnej podstawy wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne.

Z przedstawionego przez wnioskodawcę we wniosku z dnia 21 stycznia 2021 roku stanu faktycznego oraz pisma z dnia 6 marca 2021 roku stanowiącego uzupełnienie wniosku nie wynika, aby czynności z zakresu opieki lekarskiej świadczone w czasie rezydentury i później w ramach wykonywanej praktyki lekarskiej w przeważającym zakresie się nie pokrywały.

Biorąc pod uwagę, że wnioskodawca wskazał, że głównym kryterium różnicującym te czynności jest brak samodzielności ich wykonywania w ramach umowy o pracę, nie można uznać, że w przedmiotowej sprawie zachodzą przesłanki uprawniające przedsiębiorcę do opłacania składek na ubezpieczenia społeczne od zadeklarowanej kwoty nie niższej niż 30 % kwoty minimalnego wynagrodzenia z tytułu prowadzonej działalności gospodarczej.

(decyzja – k. 18-29 załączonych do sprawy akt organu rentowego)

Odwołanie od w/w decyzji wniósł P. O. reprezentowany przez profesjonalnego pełnomocnika zaskarżając ją w całości.

Zaskarżonej decyzji zarzucono:

1. naruszenie art. 18a ust. 1 ustawy systemowej poprzez jego błędne niezastosowanie i uznanie, że wnioskodawca nie może w okresie 24 miesięcy kalendarzowych od dnia rozpoczęcia wykonywania działalności gospodarczej zadeklarować, jako podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe kwotę niższą niż 30 % kwoty minimalnego wynagrodzenia w sytuacji gdy nie zostały spełnione przesłanki wyłączające zastosowanie normy prawnej zawartej w tym przepisie do sytuacji skarżącego.
2. naruszenie art. 18a ust. 2 pkt 2 w związku z art. 18a ust. 1 ustawy systemowej poprzez jego błędne zastosowanie i uznanie, iż w związku z spełnieniem przez wnioskodawcę dyspozycji art. 18a ust. 2 pkt 2 ustawy systemowej art. 18a ust. 1 ustawy systemowej nie ma zastosowania w przedmiotowym stanie faktycznym w sytuacji gdy prawidłowa ocena stanu faktycznego jego subsumpcja pod dyspozycję zawartą w art. 18a ust.1 pkt. 2 powoduje, że w sytuacji skarżącego przedmiotowy zapis nie powinien zostać zastosowany co powoduje że niezastosowanie art. 18 ust.1 było błędne;
3. błąd w ustaleniach faktycznych mających wpływ na treść wydanej przez organ rentowy decyzji w sytuacji gdy prawidłowa ocena stanu faktycznego w przedmiotowej sprawie prowadzi do wniosku, że świadczone usługi przez

wnioskodawcę na rzecz byłego pracodawcy – SPZOZ (...) Szpitala (...) im. WAM UM w Ł. – (...) Szpitala (...) nie były tożsame z czynnościami wykonywanymi przez niego w charakterze lekarza rezydenta w ramach stosunku pracy;

4. sprzeczność istotnych ustaleń z treścią zabranego w sprawie materiału dowodowego poprzez przyjęcie, iż wykonywane przez wnioskodawcę czynności w charakterze lekarza rezydenta w ramach umowy o pracę wchodziły w zakres wykonywanej przez wnioskodawcę działalności gospodarczej w formie indywidualnej praktyki lekarskiej w sytuacji gdy prawidłowa ocena zebranego w sprawie materiału dowodowego prowadzi do odwrotnych wniosków.

W uzasadnieniu wskazano, że w ramach zatrudnienia na czas rezydentury wnioskodawca realizował wyłącznie czynności określone w programie stażu oraz w harmonogramie specjalizacji. Stworzony przez ustawodawcę program specjalizacji obejmuje nie tylko pracę na rzecz szpitala, w którym pracownik jest rezydentem, lecz również na rzecz innych szpitali oraz jednostek. Ponadto rezydent ma obowiązek uczestniczenia w licznych szkoleniach oraz stażach. Obecnie wnioskodawca samodzielnie i na własną odpowiedzialność wykonuje wielospecjalistyczne świadczenia lekarskie, których nie podejmował w ramach odbywanej rezydentury. Lekarz specjalista ma prawo do dokonywania samodzielnych ocen sytuacji i podejmowania decyzji odnośnie leczenia pacjenta. Lekarz rezydent dopiero uczy się prawidłowo stawiać diagnozy, planować sposób leczenia pacjenta i przewidywać dalsze sytuacje w leczeniu. Rezydentura zatem jest to proces kształcenia lekarza w celu uzyskania tytułu specjalisty w określonej dziedzinie medycyny.

Na tle powyższych okoliczności wniesiono zatem:

1. o zmianę zaskarżonej decyzji i uznanie za prawidłowe stanowisko przedstawione we wniosku o interpretację złożonym w dniu 22 stycznia 2021 roku i uzupełnionym w dniu 6 marca 2021 roku przez skarżącego w sprawie prawa do ustalenia podstawy wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne w zadeklarowanej kwocie nie niższej niż 30 % kwoty minimalnego wynagrodzenia w okresie pierwszych 24 miesięcy kalendarzowych od dnia rozpoczęcia wykonywania działalności gospodarczej;
2. zasądzenie od organu rentowego na rzecz wnioskodawcy kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

(odwołanie – k. 3-14)

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniosł o jego oddalenie i zasądzenie od wnioskodawcy na rzecz organu kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

(odpowiedź na odwołanie – k. 29-29 verte)

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny

Wnioskodawca P. O. prowadzący działalność gospodarczą pod firmą (...) w Ł. złożył w dniu 22 stycznia 2021 roku do organu rentowego wniosek o wydanie pisemnej interpretacji indywidualnej w trybie art. 34 ust 1 ustawy Prawo (...) co do zakresu i sposobu ustalenia podstawy wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne w zadeklarowanej kwocie nie niższej niż 30 % kwoty minimalnego wynagrodzenia w okresie pierwszych 24 miesięcy kalendarzowych od dnia rozpoczęcia wykonywania działalności gospodarczej w przypadku zawarcia umowy kontraktowej na świadczenie usług medycznych dla podmiotu leczniczego, w którym odbywał szkolenie specjalizacyjne w trybie rezydentury w ramach umowy o pracę na czas określony szkoleniem specjalizacyjnym.

Wnioskodawca w okresie od dnia 4 stycznia 2016 roku do dnia 15 stycznia 2021 roku odbywał szkolenie specjalistyczne w SPZOZ (...) Szpitala (...) im. WAM UM w Ł. – (...) Szpitala (...) w trybie rezydentury na podstawie umowy o pracę zawartej ze szpitalem prowadzącym szkolenie specjalistyczne.

Jednocześnie w dniu 22 grudnia 2020 roku skarżący przystąpił ze skutkiem pozytywnym do oferty konkursowej na świadczenie usług medycznych od dnia 16 stycznia 2021 roku w wyżej wymienionym szpitalu. Indywidualną (...)

wnioskodawca zarejestrował w dniu 13 lipca 2020 roku. Działalność ta została zawieszona w okresie od dnia 28 października 2020 roku do dnia 15 grudnia 2020 roku, a następnie wznowiona w dniu 15 grudnia 2020 roku celem przystąpienia do w/w konkursu kontraktowego. Od dnia 16 stycznia 2021 roku wnioskodawca wykonuje zawód lekarza w ramach prowadzonej działalności gospodarczej pod w/w nazwą na rzecz SPZOZ (...) Szpitala (...) im. WAM UM w Ł. – (...) Szpitala (...).

(wniosek – k. 4-7, k. 12-17 załączonych do sprawy akt organu rentowego, zeznania wnioskodawcy na rozprawie w dniu 14 października 2021 roku e-protokół (...):03:02 – 00:06:48 – płyta CD – k. 42)

Wnioskodawca jako lekarz rezydent i obecnie jako lekarz w ramach prowadzonej działalności gospodarczej wykonuje czynności, których zakresy pokrywają się ze sobą. Skarżący bada pacjentów, prowadzi proces diagnostyczno – terapeutyczny.

(zeznania wnioskodawcy na rozprawie w dniu 14 października 2021 roku e-protokół (...):03:02 – 00:06:48 – płyta CD – k. 42)

Skarżący obecnie w ramach prowadzonej działalności gospodarczej pełni dyżury, które również odbywał jako lekarz rezydent. Pełniąc wskazane dyżury wtedy i obecnie skarżący konsultuje pacjentów z innych oddziałów. Po pozytywnej akceptacji dyżury jako lekarz rezydent wnioskodawca odbywał także samodzielnie. Wnioskodawca korzysta z pomieszczeń szpitalnych przeznaczonych dla lekarzy, a także sprzętu który szpital dostarcza. Obecnie skarżący podlega służbowo dyrekcji szpitala i ordynatorom oddziałów, na których pracuje.

(zeznania wnioskodawcy na rozprawie w dniu 14 października 2021 roku e-protokół (...):06:48 – 00:10:00 – płyta CD – k. 42)

Obecnie wnioskodawca jako lekarz po zakończonym szkoleniu specjalizacyjnym sam może szkolić innych lekarzy młodszych stażem, nie podlega kierownikowi specjalizacji, nie ma obowiązku konsultowania procedur medycznych z kierownikiem specjalizacji.

(zeznania wnioskodawcy na rozprawie w dniu 14 października 2021 roku e-protokół (...):10:00 – 00:13:08 – płyta CD – k. 42)

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił w oparciu o całokształt materiału dowodowego zebranego w sprawie w szczególności o niekwestionowane dokumenty w załączonych do akt sprawy aktach ZUS, a także w oparciu o zeznania wnioskodawcy, z których wprost wynika, że przedmiot wykonywanych przez niego czynności z zakresu opieki lekarskiej świadczone w czasie rezydentury i później w ramach prowadzonej działalności gospodarczej (praktyka lekarska), w istocie pokrywa się. Z zeznań skarżącego wynika także, że obecnie jako lekarz może szkolić innych lekarzy młodszych stażem, nie podlega kierownikowi specjalizacji, a także nie ma obowiązku konsultowania procedur medycznych z kierownikiem specjalizacji co oznacza, że jedynym kryterium różnicującym wskazane powyżej czynności był brak samodzielności ich wykonywania w ramach umowy o pracę. W związku z powyższym wobec braku wątpliwości natury dowodowej, istota postępowania sprowadziła się do rozważania kwestii prawnych, o czym poniżej.

Sąd Okręgowy w Łodzi zważył, co następuje:

Odwołanie podlega oddaleniu.

Zgodnie z treścią art. 34 ust. 1 ustawy z dnia 6 marca 2018 roku Prawo przedsiębiorców (Dz.U.2021.o.162 t.j.), przedsiębiorca może złożyć do właściwego organu lub właściwej państwowej jednostki organizacyjnej wniosek o wydanie wyjaśnienia co do zakresu i sposobu stosowania przepisów, z których wynika obowiązek świadczenia przez przedsiębiorcę daniny publicznej lub składek na ubezpieczenia społeczne lub zdrowotne, w jego indywidualnej sprawie (interpretacja indywidualna). Wniosek o wydanie interpretacji indywidualnej może dotyczyć zaistniałego stanu faktycznego lub zdarzeń przyszłych (art. 34 ust. 2 cyt. ustawy).

Przedsiębiorca we wniosku o wydanie interpretacji indywidualnej przedstawia zaistniały stan faktyczny lub zdarzenie przyszłe oraz własne stanowisko w sprawie (art. 34 ust. 3 cyt. ustawy), a nadto wniosek powinien zawierać firmę przedsiębiorcy, numer identyfikacji podatkowej (NIP), a także adres do korespondencji w przypadku, gdy jest on inny niż adres siedziby albo adres zamieszkania przedsiębiorcy (art. 34 ust. 3 cyt. ustawy).

Zakres i przedmiot sprawy o udzielenie pisemnej interpretacji przepisów prawa konstytuuje treść wniosku wszczynającego postępowanie, a rolą organu prowadzącego to postępowanie jest ocena stanowiska strony w danej kwestii, nie zaś przedstawianie poglądów i wykładni przepisów odnoszących się do różnych sytuacji faktycznych. Istotą tego postępowania jest uzyskanie przez stronę wyjaśnienia treści przepisów prawa i ich zastosowania w odniesieniu do indywidualnej sytuacji wskazanej we wniosku. (vide post. SN z 18.4.2011 r., III UK 117/10).

Interpretacje nie są rozstrzygnięciami władczymi, lecz pozostają jedynie poglądem organu w kwestii sposobu stosowania prawa. W efekcie procesu interpretacji nie powstaje reguła indywidualna normująca nakazane, czy zakazane zachowanie adresata, która jest efektem stosowania prawa materialnego, lecz jedynie reguły informujące o tym, jak to prawo materialne stosować.

Zgodnie z art. 83d ustawy z 13.10.1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz.U.2021.0.423 t.j.) ZUS wydaje interpretacje indywidualne, o których mowa w art. 34 ustawy z dnia 6 marca 2018 r. – Prawo przedsiębiorców, w zakresie obowiązku podlegania ubezpieczeniom społecznym, zasad obliczania składek na ubezpieczenia społeczne, ubezpieczenie zdrowotne, Fundusz Pracy, Fundusz Solidarnościowy, Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych i Fundusz Emerytur Pomostowych oraz podstawy wymiaru tych składek. Interpretacje indywidualne wraz z wnioskiem o wydanie interpretacji, po usunięciu danych identyfikujących wnioskodawcę oraz inne podmioty wskazane w treści interpretacji, Zakład niezwłocznie zamieszcza w Biuletynie Informacji Publicznej. Przy czym, nie wydaje się interpretacji indywidualnych w zakresie tych elementów stanu faktycznego, które w dniu złożenia wniosku o interpretację są przedmiotem toczącego się postępowania wyjaśniającego lub kontroli albo gdy w tym zakresie sprawa została rozstrzygnięta co do jej istoty w decyzji Zakładu.

Zgodnie z treścią przepisów art. 6 ust. 1, pkt 5, art.12 ust. 1 i art. 13 pkt 4 w/w ustawy, obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu, rentowym i wypadkowemu podlegają osoby prowadzące działalność pozarolniczą od dnia rozpoczęcia wykonywania działalności do dnia zaprzestania wykonywania tej działalności, z wyłączeniem okresu, na który wykonywanie działalności zostało zawieszona na podstawie art. 36aa oraz przepisów ustawy z dnia 6 marca 2018 roku – Prawo przedsiębiorców.

Jak stanowi art. 11 ust. 2 w/w ustawy, dobrowolnie ubezpieczeniu chorobowemu podlegają na swój wniosek osoby objęte obowiązkowo ubezpieczeniami emerytalnym i rentowymi, wymienione w art. 6 ust. 1 pkt 2, 4–5a, 7b, 8 i 10.

Zgodnie z art. 18a ust 1 w/w ustawy podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe osób prowadzących działalność gospodarczą w okresie pierwszych 24 miesięcy kalendarzowych od dnia rozpoczęcia wykonywania działalności gospodarczej stanowi zadeklarowana kwota, nie niższa jednak niż 30 % kwoty minimalnego wynagrodzenia.

Jak stanowi ust. 2 wskazanego przepisu, przepisy ust. 1 nie mają zastosowania do osób, które:

- 1) prowadzą lub w okresie ostatnich 60 miesięcy kalendarzowych przed dniem rozpoczęcia wykonywania działalności gospodarczej prowadziły pozarolniczą działalność;
- 2) wykonyują działalność gospodarczą na rzecz byłego pracodawcy, na rzecz którego przed dniem rozpoczęcia działalności gospodarczej w bieżącym lub w poprzednim roku kalendarzowym wykonywały w ramach stosunku pracy lub spółdzielczego stosunku pracy czynności wchodzące w zakres wykonywanej działalności gospodarczej.

Jednocześnie zgodnie z art. 18aa ust. 3 w/w ustawy, przepis art. 18a ust. 1 stosuje się również do przedsiębiorców będących osobami fizycznymi, którzy kontynuują działalność gospodarczą po upływie okresu, o którym mowa w art. 18

ust. 1 ustawy z dnia 6 marca 2018 r. – Prawo przedsiębiorców. W takim przypadku okres 24 miesięcy kalendarzowych liczy się od dnia objęcia ubezpieczeniami na zasadach określonych w art. 18a ust. 1 i art. 36.

Nie ulega zatem wątpliwości, że aby dana osoba miała prawo do opłacania składek na ubezpieczenia społeczne w trybie art. 18a ust 1 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych, zakres wykonywanej przez nią działalności gospodarczej na rzecz byłego pracodawcy nie może choćby w części pokrywać się czynnościami wykonywanymi w ramach łączącego ją uprzednio z tym pracodawcą stosunku pracy.

Zasadnym jest zatem twierdzenie, że dopiero w momencie gdy charakter czynności wykonywanych w ramach prowadzonej działalności gospodarczej jest odmienny od charakteru czynności świadczonych w okresie zatrudnienia na podstawie umowy o pracę możliwym staje się skorzystanie przez daną z preferencyjnej podstawy wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne.

Przenosząc powyższe na grunt niniejszej sprawy wskazać należy, że z zebranego w sprawie materiału dowodowego jasno wynika, że od dnia 16 stycznia 2021 roku wnioskodawca wykonuje zawód lekarza w ramach prowadzonej działalności gospodarczej pod nazwą O.- Dr Indywidualna (...) na rzecz SPZOZ (...) Szpitala (...) im. WAM UM w Ł. – (...) Szpitala (...), w której wcześniej był zatrudniony na podstawie umowy o pracę na stanowisku lekarza rezydenta odbywającego specjalizację.

Usługi w zakresie ochrony zdrowia ludzkiego świadczone przez lekarza specjalistę prowadzącego indywidualną praktykę lekarską, jak i lekarza rezydenta - na podstawie umowy o pracę, należy kwalifikować zgodnie z przepisami ustawy z dnia 5 grudnia 1996 r. o zawodach lekarza i lekarza dentystry (Dz.U.2021.0.790 t.j.). Zgodnie z przepisami tej ustawy lekarz prowadzący indywidualną praktykę lekarską nie świadczy innych usług z zakresu ochrony zdrowia od zadań wykonywanych przez lekarza rezydenta (zob. Wyrok Sądu Apelacyjnego w Lublinie z dnia 14 lipca 2021 r. III AUa 196/21, LEX nr 3207311).

Jednocześnie tutejszy sąd popiera argumentację zaprezentowaną przez Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 23 marca 2010 roku sygn. I UK 323/09, w którym wskazano, że wykonywanie, przez lekarza prowadzącego indywidualną praktykę lekarską działalności gospodarczej (zawodowej) na rzecz byłego pracodawcy, w postaci świadczenia usług zdrowotnych nie może być uznane, z powodu uzyskania kwalifikacji do samodzielnego wykonywania tych czynności, za nieodpowiadające czynnościom wykonywanym przez tego lekarza w ramach stosunku pracy, w sytuacji, gdy zakres obowiązków wynikających z umowy cywilnoprawnej i wcześniej wykonywanej umowy o pracę są tożsame. Usługi zdrowotne (w zakresie ochrony zdrowia ludzkiego) świadczone przez lekarza prowadzącego działalność gospodarczą (zawodową) w formie indywidualnej praktyki lekarskiej na rzecz podmiotu, w którym był zatrudniony jako stażysta, wyłączają możliwość preferencyjnego ustalenia wysokości składki na zasadach opisanych w art. 18a ustawy systemowej wówczas, gdy usługi te odpowiadają czynnościom wykonywanym w ramach istniejącego stosunku pracy, a więc obowiązkom wynikającym z łączącej lekarza jako pracownika i zakład opieki zdrowotnej jako pracodawcę umowy o pracę.

Warto zauważyć, że z zeznań wnioskodawcy nie wynika, aby czynności wykonywane przez niego jako lekarza rezydenta i obecnie jako lekarza w ramach prowadzonej działalności gospodarczej w przeważającym zakresie się nie pokrywały się.

Skarżący w toku swych zeznań wprost wskazał, że zakresy wykonywanych przez niego czynności jako lekarz rezydent i obecnie jako lekarz w ramach prowadzonej działalności gospodarczej pokrywają się ze sobą. Wnioskodawca bada pacjentów, prowadzi proces diagnostyczno – terapeutyczny, pełni dyżury. Ponadto wnioskodawca korzystał i obecnie korzysta z infrastruktury oraz sprzętu szpitalnego, z pokoju lekarskiego, w którym przebywają także lekarze zatrudnieni w szpitalu. Jego jedynym wkładem jest świadczenie pracy (usług).

W ocenie tutejszego sądu twierdzenia skarżącego, iż jako lekarz w ramach prowadzonej działalności gospodarczej sam może szkolić innych lekarzy młodszych stażem, nie podlega kierownikowi specjalizacji, czy też że nie ma obowiązku konsultowania procedur medycznych z kierownikiem specjalizacji potwierdza, że jedyną kategorią różnicującą

czynności wykonywane przez niego w trakcie stażu specjalizacyjnego, a w ramach indywidualnej praktyki lekarskiej stanowi samodzielność ich wykonywania.

Na tle powyższego nie można zatem uznać, że w przedmiotowej sprawie zachodzą przesłanki uprawniające przedsiębiorcę do opłacania składek na ubezpieczenia społeczne od zadeklarowanej kwoty, nie niższej niż 30 % kwoty minimalnego wynagrodzenia z tytułu prowadzonej działalności gospodarczej.

Biorąc powyższe pod uwagę, Sąd Okręgowy na podstawie art.477¹⁴ § 1 k.p.c. orzekł jak w punkcie 1 sentencji wyroku.

O kosztach procesu Sąd orzekł w punkcie 2 sentencji wyroku na podstawie art. 98 k.p.c., a wysokość wynagrodzenia pełnomocnika Zakładu Ubezpieczeń Społecznych ustalił zgodnie z § 9 ust. 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (Dz. U. z 2018 r., poz.265).

A.B.